

Ret uden behørig Vederlag derfor. Det lader sig aldeles ikke negte, at under hvilken Form Jagtretten endogsaa fremtræder, hører den til den Mand's Eiendoms-Sphære, hvem den tilkommer, og den Grundsatning, der udtaler sig i Grundlovens § 87, taler saaledes i mine Tanker afgjørende for, at, dersom Hensynet til det almene Vel skulde tilraade Foranstaltninger i den Retning, som dette Lovforslag gaaer ud paa, bør de aldrig finde Sted uden passende Erstatning. Forsaavidt man kan tænke sig, at Anskuelse om, hvorvidt man vil attraae en Afløsning eller ikke, i de concrete Tilfælde ville være afvigende, navnlig paa samlede Eiendomme, saa kan det være et Spørgsmaal, hvor stort et Antal af de Paagældende, der bør samstemme i Begjeringen for at bewirke, at der skeer denne Fyldest; men det er ogsaa den eneste Consequens af denne Betragtning, jeg kan komme til. Derimod kan jeg aldrig komme til det Resultat, at en Borttagelse af en tidligere bestaaende Ret uden behørigt Vederlag skulde finde Sted; og det er man heller ikke paa nogen Maade nødt til at antage, om man endogsaa kan være af forskjellig Mening om det større eller mindre Antal, der skal udfordres af de i Op-gaven eller Spørgsmaalet Interesserede, der i hvert foreliggende Tilfælde kunde føle sig opfordrede til at begjære en Foranstaltning i den Retning, hvori Lovforslaget gaaer. Jeg kan saaledes i det Væsentlige ikke Andet end fuldkommen slutte mig til de Anskuelse, der gaae igjennem Udvalgets Majoritets Betænkning i denne Sag.

Ryholm: Med Hensyn til den Sag, der for Diebliffet foreligger, staaer det mig klart, ligesom det altid har staaet mig klart, at Jagtretten er en udenfor al Tvivl til Eiendommen knyttet Eiendomsret, og naar den nu er det, da mener jeg, at den kan ikke paa nogen mulig Maade afløses uden i Henhold til Grundloven, — og, som jeg haaber, efter alle Grundloves Aand, — mod fuldstændig Erstatning. Jeg indrømmer, at der kan være Tale om, at Almeenvellet kan fordrø, at en saadan Eiendomsret skal afløses, idet jeg dog allige erkjender, at dette Spørgsmaal vist kan ses fra flere forskjellige Sider. For mig stiller Sagen sig imidlertid saaledes, at jeg troer her

at burde stemme for, at Almeenvellet fordrer, at denne Rettighed bør afløses, og det i saa vid en Udstrækning, som det nogenlunde overeensstemmende med Billighed og Ret kan lade sig gjøre. Jeg mener nemlig, at naar man ser hen til, at den Pengeværdi, som Jagtretten indbringer, ikke staaer i Forhold til den Chicane og Skade og det Tab, som den for den Iffejagtberettigede medfører, kan man stemme derfor; men, naar man er gaaet saa vidt — og det har meget glædet mig at see, at den ærede Comitees Majoritet er gaaet ind derpaa i alt Væsentligt, da det er gaaet ud fra det samme Princip, hvortil jeg, da jeg havde den Ære at være Medlem af Landbo-commissionen, bekyndte mig, nemlig at indrømme efter en passende Maalestok ogsaa Fæstjerne denne Jagtret, — da troer jeg, at man ikke, naar man holder sig indenfor Retfærdighedens Grundsatninger, kan gaae et Skridt videre. Derfor kan jeg ikke nofsom udtale, at ligesom det har glædet mig, at den ærede Comitees Majoritet, der tæller i sin Midte ikke saa af Landets store Jagtberettigede, er gaaet ind paa denne liberale Grundanskuffelse, en Grundanskuffelse, der, naar den, som jeg haaber, vil gjennemtrænge alle vore Landboforhold, endelig vil bringe det til, at al Spire til Misforståelse vil svinde væk, saaledes forekommer det mig med al Respect for den ærede Minoritet, at han er gaaet alt for vidt, idet han er gaaet videre. Maa ske feiler jeg, men det er mig umuligt at indsee, at man kan komme saavidt, at man kan tale om Eiendomsret og dog tillige vedkjende sig den Betragtning, at denne Ret, som han selv siger det er, skal afløses uden Erstatning, fordi det falder noget vanskeligt at finde en passende Maade, hvor paa denne Erstatning kan vurderes. Jeg har gjort mig megen Umage for at forstaae, og har med megen Opmærksomhed læst den Betænkning, som den ærede Minoritet har udarbejdet, og jeg har ogsaa idag hørt ham gjentage, at han i Et og Alt henholder sig til den trykte Betænkning. Han begynder sin Betænkning med, hvad der ogsaa er mit Princip og, som jeg haaber Alles, at Jagtretten er en Eiendomsret, men ved Siden deraf siger han, at Brugeren har fuldkommen Eiendomsret over